

Bruksela, 9 października 2020 r.
(OR. en)

11413/20

COSI 142
JAIEX 88
CORDROGUE 50
CT 74
COPS 306
CRIMORG 74
IXIM 97
ENFOPOL 231
ENFOCUSTOM 101
CYBER 184
JAI 765

NOTA

Od: Prezydencja

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 9478/2/20 REV 2

Dotyczy: Sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych z prac Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego w okresie od stycznia 2019 r. do czerwca 2020 r.

Zgodnie z art. 71 TFUE i z art. 6 ust. 2 decyzji Rady 2010/131/UE w sprawie ustanowienia Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI) Rada ma informować Parlament Europejski i parlamenty narodowe o pracach tego komitetu.

Sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych z prac COSI w okresie od stycznia 2019 r. do czerwca 2020 r., uzgodnione przez COSI po nieformalnej wideokonferencji członków Komitetu 23 września 2020 r. zamieszczono w załączniku.

Sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych z prac Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI) w okresie od stycznia 2019 r. do czerwca 2020 r.

Spis treści

1.	Streszczenie	5
2.	Kwestie horyzontalne	11
2.1	Przyszłość działań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego UE	11
2.2	Postęp technologiczny a bezpieczeństwo wewnętrzne.....	13
2.2.1	Unijne centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego	13
2.2.2	Konkluzje Rady w sprawie nowych sposobów postępowania z użytecznymi informacjami	14
2.3	Wpływ pandemii COVID-19 na bezpieczeństwo wewnętrzne i utrzymanie ciągłości operacyjnej	14
3.	Zwalczanie terroryzmu	16
3.1	Reakcja UE na terroryzm	16
3.2	Informacje gromadzone w rejonach konfliktu.....	17
3.3	Powracający zagraniczni bojownicy terrorystyczni	17
3.4	Prawicowy brutalny ekstremizm	18
3.5	Unijna ocena zagrożeń w dziedzinie zwalczania terroryzmu.....	18
3.6	Zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe (CBRN)	18
3.7	Zwalczanie antysemityzmu: aktualna sytuacja i dalsze działania	19
4.	Cykl polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej / EMPACT	20
4.1	Realizacja i przegląd cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej	21
4.2	Ocena zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością – EU SOCTA 2021	21
4.3	Niezależna ocena	22
4.4	Finansowanie	23

4.5	Mechanizm sprawozdawczości	24
4.6	Widoczność	24
4.7	Dni wspólnego działania	25
5.	Zorganizowana i poważna przestępczość międzynarodowa – przegląd tematyczny	26
5.1	Usprawnienie dochodzeń finansowych oraz biura ds. odzyskiwania mienia (AROs)	26
5.2	Nielegalny obrót środkami odurzającymi.....	27
5.3	Przemyt migrantów i handel ludźmi.....	28
5.4	Zorganizowane grupy o charakterze mafijnym	29
5.5	Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów	29
6.	Powiązanie bezpieczeństwa wewnętrznego z zewnętrznym	30
6.1	Współpraca WPBiO – WSiSW: umowa w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO	30
6.2	Zagrożenia hybrydowe	30
7.	Współpraca z partnerami z Bałkanów Zachodnich	32
8.	Zarządzanie informacjami	34
9.	Zwiększenie udziału organów celnych w działaniach na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego	36
10.	Szkolenia	37
11.	Rola Grupy Wsparcia COSI	38
12.	Wnioski.....	38
13.	Załącznik I – posiedzenia COSI i COSI – KPiB (styczeń 2019 r. – czerwiec 2020 r.)	39
14.	Załącznik II – skróty.....	40
15.	Załącznik III – EMPACT: ogólna nota informacyjna na temat planów działań operacyjnych 2019	42

Niniejszy dokument jest siódmym sprawozdaniem dla Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych, sporządzonym zgodnie z art. 71 TFUE, a także zgodnie z art. 6 ust. 2 decyzji Rady 2010/131/UE w sprawie ustanowienia Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI), który to artykuł przewiduje, że Rada musi informować Parlament Europejski i parlamenty narodowe o pracach COSI.

W sprawozdaniu przedstawiono **działania COSI w okresie od stycznia 2019 r. do czerwca 2020 r.** podczas prezydencji rumuńskiej, fińskiej i chorwackiej.

1. STRESZCZENIE

W trakcie prezydencji rumuńskiej, fińskiej i chorwackiej COSI kontynuował realizację swoich zadań polegających na **ułatwianiu, wspieraniu i wzmacnianiu koordynacji współpracy operacyjnej** między państwami członkowskimi UE w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego. W tej roli COSI pełnił funkcję organu monitorującego, doradczego i decyzyjnego, gromadząc przedstawicieli wysokiego szczebla oraz ekspertów ze wszystkich państw członkowskich UE, a w razie konieczności – przedstawicieli odpowiednich agencji ds. wymiaru sprawiedliwości ispraw wewnętrznych (agencji WSiSW), i tworząc synergie między policją, organami celnymi, strażą graniczną, organami sądowymi i innymi odpowiednimi podmiotami.

Podczas trzech wspomnianych wyżej prezydencji COSI odnotował liczne zmiany, osiągnięcia i konkretne wyniki operacyjne, zarazem jednak spotkał się i mierzył z wyzwaniem spowodowanymi trwającą pandemią COVID-19 i trudnościami z nią związanymi.

Od stycznia 2019 r. do czerwca 2020 r. COSI ukierunkowywał prace i postępy w kilku **kwestiach horyzontalnych**.

Jego działania w tym okresie, prowadzone w ramach wdrażania programu strategicznego na lata 2019–2024 w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, zdominowała debata nad **przyszłością działań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego UE**. Debatę rozpoczęto w pierwszej połowie 2019 r. za prezydencji rumuńskiej¹, pogłębiono za prezydencji fińskiej w drugiej połowie 2019 r. i kontynuowano za prezydencji chorwackiej w 2020 r. W drugiej połowie 2019 r. w ramach przygotowań do dyskusji na forum Rady przeprowadzono szereg debat tematycznych dotyczących horyzontalnych aspektów prac kierowanych przez COSI, w tym wzmocnienia ram współpracy operacyjnej w zakresie egzekwowania prawa, wpływu nowych technologii i zagrożeń hybrydowych na bezpieczeństwo wewnętrzne, roli unijnych agencji WSiSW, zarządzania informacjami i automatyzacji oraz szkoleń dla organów ścigania (LEA).

¹ 9393/19.

W grudniu 2019 r. Rada zatwierdziła horyzontalne aspekty prac przedstawione w sprawozdaniu prezydencji fińskiej² w celu wyznaczenia kierunku przyszłych działań w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego. Szczególnie skupiono się na ulepszeniu zintegrowanego podejścia do kwestii bezpieczeństwa, z naciskiem na ściślejszą współpracę międzyagencyjną i międzysektorową, a także na analizie konieczności i możliwych sposobów wsparcia organów ścigania w całej Unii w odniesieniu do transformacji cyfrowej; dodatkowo uwzględniono kwestię poszanowania praw podstawowych i praworządności.

Rola unijnych agencji WSiSW była tematem przekrojowym dotyczącym szeregu kluczowych zagadnień, takich jak rozwój technologiczny i wpływ technologii przełomowych, wzmocnienie ram zarządzania informacjami do celów bezpieczeństwa wewnętrznego z uwzględnieniem zwiększenia zdolności w zakresie analizy danych, a także ulepszenie ram współpracy operacyjnej w zakresie egzekwowania prawa.

COSI zajął się wyzwaniem, które pojawiają się w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego w związku z globalnym rozwojem technologicznym i cyfrowym. Organy ścigania muszą być w stanie nadążać za tymi zmianami. W ramach ogólnej refleksji nad przyszłością działań w obszarze unijnego bezpieczeństwa wewnętrznego państwa członkowskie poparły utworzenie **centrum innowacji w dziedzinie WSiSW** w obrębie Europolu; ministrowie udzielili stosownego mandatu na posiedzeniu Rady ds. WSiSW w październiku 2019 r. W 2020 r. COSI został poproszony o potwierdzenie i wdrożenie głównych zasad utworzenia unijnego centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego i o uwzględnienie przy tym mandatu udzielonego przez Radę, czyli kompleksowej analizy bezpieczeństwa wewnętrznego, wieloagencyjnego podejścia opartego na komplementarności i synergii istniejących zdolności, inkluzywności i zbiorowego realizowania celów, z myślą o zaspokojeniu potrzeb podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz wskazaniu możliwości stymulowania innowacji.

Pandemia COVID-19 potężnie wpłynęła na nasze społeczeństwo i spowodowała zmiany w obszarze egzekwowania prawa i bezpieczeństwa wewnętrznego. Po jej wybuchu COSI szybko zmodyfikował swój program prac, aby uważnie śledzić i analizować skutki pandemii dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Korzystając ze wsparcia agencji WSiSW, zapewniono bardzo dobrą orientację sytuacyjną i regularnie monitorowano zmiany w świecie przestępczym. Utrzymanie ciągłości operacyjnej było kolejnym aspektem, na który zwrócono szczególną uwagę, przy czym państwa członkowskie wysłały wyraźny sygnał, że należy wzmocnić unijne ramy współpracy operacyjnej i opracować ogólnounijne rozwiązania informatyczne umożliwiające lepszą łączność i ułatwiające wymianę informacji w przyszłości.

² 14297/19.

Ponadto COSI kontynuował monitorowanie, doradzanie i świadczenie pomocy w zakresie podejmowania decyzji podczas pandemii, wprowadzając alternatywne metody pracy, takie jak stosowanie procedur pisemnych w Grupie Wsparcia COSI (COSI SG) oraz stosowanie procedur pisemnych i organizowanie wideokonferencji w przypadku posiedzeń COSI z udziałem delegacji.

Zwalczanie terroryzmu (CT) było nadal stałym i powracającym priorytetem w programie prac COSI.

Szczególną uwagę poświęcono nie tylko ocenie zagrożeń w tej dziedzinie, ale i sytuacji związanej z **zagranicznymi bojownikami terrorystycznymi (FTFs)**, w tym bojownikami powracającymi. Potencjalne zagrożenie terrorystyczne z ich strony to jeden z istotniejszych problemów na szczeblu politycznym i na szczeblu operacyjnym. COSI omówił zarys procesu wprowadzania do SIS informacji uzyskanych od zaufanych państw trzecich na temat podejrzanych zagranicznych bojowników terrorystycznych; w wyniku dyskusji uzyskano głębszą wiedzę na temat możliwości przewidzianych w przepisach unijnych i krajowych i wyodrębnilo aspekty, które można dodatkowo ulepszyć.

Nawiązując do pogłębionych dyskusji ekspertów na forum Grupy Roboczej ds. Terroryzmu (TWP) przeprowadzonych w drugiej połowie 2019 r., COSI – w ramach przygotowań do debaty Rady – skonsolidował ramy usprawnionej reakcji na **prawicowy brutalny ekstremizm**, czego skutkiem było zatwierdzenie zbioru priorytetowych działań w tej sprawie.

COSI nadal odgrywał wiodącą rolę w kierowaniu **cyklem polityki unijnej** dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej / EMPACT. Jak przewidziano w zakresie zadań cyklu polityki unijnej, COSI – wspierany przez swoją Grupę Wsparcia w Radzie – kontynuował ocenę realizacji planów działań operacyjnych (OAPs) i monitorował uczestnictwo państw członkowskich i innych odpowiednich podmiotów, chcąc zapewnić ich zaangażowanie i wymagany przydział zasobów ludzkich i finansowych. COSI kontynuował ponadto odbywający się dwa razy w roku monitoring postępów dotyczących wspomnianych planów, uwzględniając przy tym ustalenia Europolu co do ich realizacji oraz sprawozdania sporządzone przez podmioty kierujące i krajowych koordynatorów EMPACT.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem skupiono się na uproszczeniu mechanizmu sprawozdawczości, dążąc do ulepszenia sprawozdań z realizacji planów z myślą o usprawnieniu jej monitorowania. Nowy mechanizm powstał w lutym 2020 r. W przedmiotowym okresie COSI przygotował także grunt pod przyjęcie nowej unijnej oceny zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością (SOCTA), która określi **priorytety UE w zakresie zwalczania przestępczości na lata 2022–2025**. W tym kontekście COSI omówił i uzgodnił dokument „**EU SOCTA – wymagania użytkownika**”³ i zmienioną wersję „**EU SOCTA – metodologia**”⁴.

³ 9038/1/19 REV 1.

⁴ 13732/1/19 REV 1.

Dodatkowy nacisk położono na konieczność większego **wyeksponowania cyklu polityki unijnej**, tak by zwrócić uwagę na solidne wyniki operacyjne uzyskane w walce z poważną i zorganizowaną przestępczością międzynarodową. Opracowany zostanie **plan komunikacji** mający na celu poprawę widoczności EMPACT w perspektywie długoterminowej. Aby przybliżyć społeczeństwu wyniki operacyjne cyklu polityki unijnej / EMPACT, opublikowano **noty informacyjne**⁵ przedstawiające te wyniki, a także rozpowszechniono coroczny **film promocyjny**⁶.

W odniesieniu do **poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej** COSI skoncentrował się na kilku tematycznych nurtach prac. Odbyła się debata orientacyjna na temat **usprawnienia dochodzeń finansowych** w kontekście zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości; uwypukliła ona potrzebę przyjęcia bardziej kompleksowego podejścia do dochodzeń finansowych, obejmującego środki w obszarze odzyskiwania i konfiskaty mienia, środki współpracy między jednostkami analityki finansowej i rolę Europolu w tej współpracy, a także środki w obszarze płatności gotówkowych i wirtualnych.

W świetle tej debaty Grupa Robocza ds. Egzekwowania Prawa (LEWP) opracowała konkluzje Rady, które przyjęto w czerwcu 2020 r.⁷

W świetle **sprawozdania na temat rynku środków odurzających w UE w 2019 r.** COSI przeprowadził debatę tematyczną; odnotował rosnącą złożoność, zdolność przystosowawczą i innowacyjność tego rynku, a także podkreślił, że konieczne jest zbadanie, które aspekty polityki można dalej rozwinąć, tak aby usprawnić reagowanie na stale zmieniającą się sytuację w zakresie nielegalnego obrotu środkami odurzającymi. Przeanalizowano związane z tą sytuacją zagrożenie dla bezpieczeństwa europejskiego i wyzwania, jakie stawia ona przed organami decyzyjnymi i organami ścigania, oraz uwydatniono potrzebę ponownego zajęcia się problemem nielegalnego obrotu środkami odurzającymi w ramach zintegrowanej, wyważonej i opartej na dowodach polityki antynarkotykowej, uwzględniającej działania zapobiegawcze. Zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez COSI, Horyzontalna Grupa Robocza ds. Narkotyków (HDG), wzmocniona przez Grupę Roboczą ds. Egzekwowania Prawa, została poproszona o określenie konkretnych kroków, które można podjąć w celu poprawy reagowania UE na nielegalny obrót środkami odurzającymi⁸. W maju 2020 r. COSI zatwierdził **strategiczny i operacyjny zestaw środków służących usprawnieniu reakcji na handel środkami odurzającymi**⁹.

⁵ 7623/20.

⁶ <https://newsroom.consilium.europa.eu/embed/219485>

⁷ 8605/20.

⁸ 5756/20.

⁹ 7743/20; dokument ten został następnie zmieniony przez COSI i oznaczony numerem 7743/1/20 REV 1.

Ważnym punktem prac COSI było nadal usprawnianie **działań wymierzonych w sieci przemytu migrantów**.

W nawiązaniu do nieformalnego posiedzenia ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, które odbyło się 23 stycznia 2020 r., na forum COSI odbyła się wymiana poglądów w świetle wspólnego sprawozdania Europolu, Fronteksu i Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) na temat **zwalczania przemytu migrantów na Bałkanach Zachodnich**. Delegacje poparły pomysł usprawnienia wymiany informacji na Bałkanach Zachodnich, która mogłaby być wzorowana na istniejących mechanizmach unijnych. Intensywniejszą obecność agencji UE w regionie uznano za korzystną w niektórych przypadkach i podkreślono, że potrzebna jest ściślejsza koordynacja między różnymi podmiotami unijnymi. Nawiązując do dobrych wyników operacyjnych, COSI zachęcił partnerów z Bałkanów Zachodnich do silniejszego zaangażowania się w cykl polityki unijnej / EMPACT.

W następstwie przyjęcia umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO (wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony) kontynuowano wysiłki związane ze współpracą i wzmacnianiem synergii i komplementarności między cywilnymi strukturami WPBiO a podmiotami WSiSW. W ramach **powiązania bezpieczeństwa wewnętrznego z zewnętrznym** COSI i Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) skoncentrowały się w przedmiotowym okresie na wdrażaniu tej umowy. Do tej pory na wspólnych posiedzeniach organów roboczych WSiSW – WPBiO – Rada zaprezentowano trzy odrębne mini-koncepcje dotyczące wyzwań w zakresie bezpieczeństwa określonych w umowie; dalsze prace są na zaawansowanym etapie. Z ogólnym poparciem spotyka się oparte na mini-koncepcjach podejście do wdrażania umowy w drodze projektów i programów pilotażowych dotyczących konkretnych misji mających szczególne znaczenie.

COSI przedstawił kwestię **zagrożeń hybrydowych** w dokumencie sporządzonym w wyniku dyskusji orientacyjnej na temat różnych scenariuszy, która odbyła się na nieformalnym posiedzeniu ministerialnym w Helsinkach w lipcu 2019 r. Delegacje uzgodniły, że należy przyjąć podejście wielosektorowe, krajowe i unijne, i podkreśliły rolę agencji UE we wspieraniu wysiłków państw członkowskich. W świetle tych dyskusji w październiku 2019 r. Rada przeprowadziła debatę orientacyjną.

Jeden z priorytetów omawianych na forum COSI nadal stanowiła **współpraca z Bałkanami Zachodnimi**. Jak zaznaczyła prezydencja chorwacka, zbliżanie partnerów z Bałkanów Zachodnich do standardów i mechanizmów operacyjnych UE ma znaczenie dla bezpieczeństwa całej Europy.

W ramach jednej z debat tematycznych na temat przyszłości działań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego COSI zajął się kwestią **zarządzania informacjami**. Delegacje zaapelowały – w interesie użytkowników końcowych – o kompleksowe ramy polityki zarządzania informacjami, obejmujące cały cykl przepływu danych: od dostępu do skutecznej wymiany i wykorzystywania, jakości danych, analizy danych, automatyzacji po środki zapewniające usystematyzowane postępy. COSI potwierdził potrzebę dalszej automatyzacji, zwłaszcza w kontekście analizy dużych zbiorów danych. Wdrażanie interoperacyjności zostało jednomyślnie określone jako absolutny priorytet, zaapelowano przy tym o stałe wsparcie unijne umożliwiające nie tylko wdrażanie techniczne, ale także zapewnienie nastawienia niezbędnego do praktycznej realizacji tego celu. Niektórzy wezwali do większej ostrożności, jeżeli chodzi o objęcie interoperacyjnością zdecentralizowanych systemów przed pełnym wdrożeniem pakietu.

COSI nadal uważnie śledził, jak przebiega zwiększanie udziału organów celnych w zapewnianiu bezpieczeństwa wewnętrznego. Omówił możliwe sposoby dalszego zacieśniania tej współpracy, która jest uznawana za fundament zwalczania przestępczości zorganizowanej¹⁰. Delegacje podkreśliły, że współpraca organów celnych w ramach cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej / EMPACT jest udana, i zachęciły do głębszych synergii z 10. planem działania dla organów celnych.

Jeżeli chodzi o **unijne szkolenia dla organów ścigania**, będące kolejnym horyzontalnym tematem debaty o przyszłości działań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego, wyrażono poparcie dla opracowania znormalizowanych – z uwzględnieniem różnic krajowych – programów szkoleń w całej UE oraz propozycji wprowadzenia norm certyfikacji jakości. Jednomyślnie poparto dalszy rozwój programów wymiany.

COSI regularnie uzyskiwało aktualne informacje na temat współpracy i interakcji między agencjami WSiSW, m.in. otrzymując sprawozdania z działalności **sieci agencji WSiSW**. W latach 2019 i 2020 sieci tej przewodziły, odpowiednio, Europol i Eurojust.

Grupa Wsparcia COSI nadal nieprzerwanie pomagała w organizacji prac COSI, zwłaszcza w ramach cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej. Przygotowywała dyskusje na forum COSI, rozwiązując niektóre bardziej techniczne kwestie lub usprawniając i prowadząc stosowne przygotowania.

¹⁰ 7664/1/20 REV 1.

2. KWESTIE HORYZONTALNE

2.1 Przyszłość działań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego UE

W czerwcu 2019 r. Rada przeprowadziła debatę orientacyjną na temat **egzekwowania prawa w UE w przyszłości**¹¹; była to część zbiorowej refleksji na kierunku przyszłych działań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego.

W nawiązaniu do programu strategicznego UE prezydencja fińska zintensyfikowała dyskusje, organizując m.in. serię debat tematycznych dotyczących różnych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego, migracji i wymiaru sprawiedliwości. Jej celem było podsumowanie rezultatów dyskusji przed końcem roku i potwierdzenie stanowiska Rady w sprawie kierunku przyszłych działań w dziedzinie WSiSW.

Szczególny nacisk położono na wyzwania i potrzeby związane ze skutecznym wdrażaniem przyjętych środków, postępem technologicznym, zarządzaniem informacjami, szkoleniami dla organów ścigania, współpracą operacyjną, rolą unijnych agencji WSiSW itp.

Kolejne dyskusje rozpoczęto w lipcu 2019 r. na nieformalnym posiedzeniu COSI w ramach przygotowań do nieformalnego posiedzenia Rady ds. WSiSW; poruszono wówczas szereg kluczowych tematów horyzontalnych. Dyskusje tematyczne odbyły się również na forum odpowiednich grup roboczych, takich jak Grupa Robocza ds. Egzekwowania Prawa, Grupa Robocza ds. Terroryzmu oraz Grupa Robocza ds. Wymiany Danych (DAPIX IE) (IXIM) i były dodatkowym elementem prowadzonych przez COSI przygotowań do debaty ministerialnej. Szczegółowo omówiono m.in. następujące tematy: wzmocnienie ram współpracy operacyjnej w zakresie egzekwowania prawa, wpływ nowych technologii i zagrożeń hybrydowych na bezpieczeństwo wewnętrzne, rolę unijnych agencji WSiSW, zarządzanie informacjami i automatyzację oraz szkolenia dla organów ścigania.

Z serii debat przeprowadzonych przez COSI we wrześniu 2019 r. jedna dotyczyła nowych technologii i bezpieczeństwa wewnętrznego¹². Rozmawiano o wpływie postępu technologicznego w obszarze egzekwowania prawa, a COSI wyraził pełne poparcie dla utworzenia **centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego**, dzięki któremu potrzeby organów ścigania będą systematycznie uwzględniane podczas wdrażania nowych technologii.

¹¹ 9027/19.

¹² 12224/19.

Rezultaty poszczególnych dyskusji tematycznych podsumowano w sprawozdaniu, który prezydencja przedłożyła Radzie w grudniu 2019 r.¹³, wskazując cztery kluczowe kwestie.

Uznano, że organy ścigania powinny przyjąć, przy wsparciu ze strony zalecanego centrum innowacji, **proaktywne podejście do nowych technologii**; położono przy tym nacisk na uwzględnianie potrzeb tych organów.

Wezwano do opracowania kompleksowych **skutecznych ram zarządzania informacjami** w celu zapewnienia, aby wszystkie niezbędne istniejące informacje były dostępne, przetwarzane, **analizowane** i wymieniane w sposób szybki i skuteczny, dzięki czemu możliwe będzie działanie w oparciu o dane wywiadowcze.

W odniesieniu do **multidyscyplinarnej współpracy transgranicznej** opowiedziano się za koniecznością dokonania przeglądu ram prawnych współpracy transgranicznej w zakresie egzekwowania prawa oraz mandatu Europolu w celu dostosowania ich do aktualnych realiów i przyszłych wyzwań.

Zalecono przyjęcie **kompleksowego podejścia do bezpieczeństwa** w celu zajęcia się różnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Podkreślono, że współpraca we wszystkich stosownych sektorach polityki i między odpowiednimi podmiotami powinna przebiegać w sposób bardziej strategiczny, skoordynowany i spójny.

Przeprowadzona debata ujawniła dużą zbieżność poglądów, jeśli chodzi o potrzebę zapewnienia stabilnych perspektyw finansowych dla unijnych agencji WSiSW i Europolu w szczególności, a także odpowiedniego przydzielenia zasobów na priorytety w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego w związku ze stale i szybko zmieniającą się sytuacją w tej dziedzinie. W tym kontekście delegacje zapoznały się ze stanem negocjacji w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych (MFF) na lata 2021–2027¹⁴ i zgodziły się co do konieczności współpracy z ministerstwami finansów na szczeblu krajowym w celu upewnienia się, że podczas negocjowania ogólnego rozporządzenia w sprawie wieloletnich ram uwzględniania jest potrzeba proporcjonalnego przydzielenia środków na priorytety w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.

¹³ 14297/19.

¹⁴ 9034/19.

2.2 Postęp technologiczny a bezpieczeństwo wewnętrzne

2.2.1 Unijne centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego

W ramach przygotowań do debaty Rady dotyczącej nowych technologii i bezpieczeństwa wewnętrznego¹⁵, we wrześniu 2019 r. COSI przeprowadził wymianę poglądów będącą częścią ogólnej refleksji nad przyszłością działań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego UE. Delegacje poparły utworzenie **centrum innowacji w dziedzinie WSiSW, które działałoby w ramach Europolu**, a także podkreśliły konieczność zapewnienia **stosownych środków finansowych** na jego funkcjonowanie. Na październikowym posiedzeniu Rada udzieliła w tym celu szerokiego mandatu.

Z myślą o przyspieszeniu prac nad tworzeniem unijnego centrum innowacji COSI został poproszony w lutym 2020 r. o potwierdzenie głównych zasad¹⁶ utworzenia unijnego centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego i o uwzględnienie przy tym mandatu udzielonego przez Radę, obejmującego kompleksową analizę bezpieczeństwa wewnętrznego, wieloagencyjne podejście oparte na komplementarności i synergii istniejących zdolności, inkluzywność i zbiorową realizację celów; ma to służyć zaspokojeniu potrzeb podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz wskazaniu możliwości dalszego rozwoju. COSI zaznaczył, że konieczne są dodatkowe prace nad budową operacyjnego i finansowego modelu wspomnianego centrum. Zwrócono się do odpowiednich agencji WSiSW o przedstawienie projektów pilotażowych, które umożliwią wykazanie, że podejście międzyagencyjne w ramach centrum ma wartość dodaną.

Po tym jak na lutowym posiedzeniu COSI osiągnął szerokie porozumienie w sprawie ram unijnego centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego¹⁷, na wideokonferencji w maju 2020 r. przeprowadził nieformalną dyskusję, chcąc doprecyzować główne zasady utworzenia centrum.

Europol, przy wsparciu Komisji, będzie koordynował realizację koniecznych ustaleń administracyjnych – takich jak sporządzenie regulaminu działania grupy sterującej – podlegających zatwierdzeniu przez COSI.

¹⁵ 12224/19.

¹⁶ 5757/20.

¹⁷ 7829/20.

2.2.2 Konkluzje Rady w sprawie nowych sposobów postępowania z użytecznymi informacjami

W związku z tym, że na nieformalnym posiedzeniu Rady ds. WSiSW w styczniu 2019 r. ministrowie wyrazili szerokie poparcie dla inicjatywy prezydencji w zakresie **nowych sposobów postępowania z użytecznymi informacjami**, COSI przystąpił do wymiany poglądów na temat głównych elementów koncepcji zaproponowanej przez prezydencję¹⁸. Podkreślił, że pilnie należy usprawnić proces wspierania organów ścigania w całej Unii w zakresie zrozumienia, rozwijania i wykorzystywania technologii i narzędzi w dziedzinie danych cyfrowych, w tym inicjatyw dotyczących badań naukowych i innowacji. Nawiązując do tej debaty, Europol przedstawił plan opracowania platformy wymiany wiedzy¹⁹, a **Rada** w czerwcu 2019 r. **przyjęła stosowne konkluzje**²⁰.

2.3 Wpływ pandemii COVID-19 na bezpieczeństwo wewnętrzne i utrzymanie ciągłości operacyjnej

Wiosną 2020 r. COSI uznał **wpływ pandemii COVID-19 na bezpieczeństwo wewnętrzne** i utrzymanie ciągłości operacyjnej w organach ścigania za centralne punkty swojego programu prac²¹. Dyskusja na ten temat była kontynuacją nieformalnej wideokonferencji ministrów spraw wewnętrznych z kwietnia 2020 r., podczas której zwrócono uwagę na aspekty kryzysu związane z bezpieczeństwem.

Skutkiem pandemii COVID-19 są zmiany i nowe trendy w obszarze poważnej i zorganizowanej przestępczości, nie tylko w UE, ale i na całym świecie. Wobec izolacji i ograniczeń w zagranicznych podróżach zorganizowane grupy przestępcze (OCGs) dostosowały swoją działalność do nowych okoliczności i specyfiki pandemii. Znacząco zwiększyły swoją obecność wirtualną, szukając ofiar i odbiorców w internecie, sieciach społecznościowych i ukrytej sieci. Pandemia, a także sama izolacja, nasiliły działania przestępcze i oszustwa związane z wyrobami i usługami medycznymi. W nowych okolicznościach spowodowanych przez COVID-19 przestępcy szybko dostosowali swoją działalność do wzorca popytu na rynku światowym.

Po wybuchu kryzysu Unia uruchomiła swoje zdolności, chcąc zagwarantować, że zmiany w świecie przestępczym oraz wpływ pandemii na bezpieczeństwo wewnętrzne będą stale monitorowane, tak aby możliwe było przewidzenie rozwoju sytuacji i przygotowanie odpowiedzi.

¹⁸ 9035/19.
¹⁹ 13731/19.
²⁰ 9720/19.
²¹ 7828/20.

W tym kontekście konieczność zapewnienia organom ścigania i organom sądowym umiejętności dostosowanych do nowych warunków jest jeszcze wyraźniejsza. Istnieje pilna potrzeba znalezienia elastycznych i solidnych rozwiązań informatycznych, podniesienia poziomu wiedzy specjalistycznej w nowych obszarach i zapewnienia odpowiednich zasobów finansowych. Kolejnym aspektem, któremu poświęcono szczególną uwagę, było zachowanie ciągłości operacyjnej. Podczas izolacji ciągłość współpracy operacyjnej i wymiany informacji utrzymano tam, gdzie dostępne były rozwiązania informatyczne, łączność między organami i bezpieczne kanały komunikacyjne. Państwa członkowskie wysyłają wyraźny sygnał, że należy wzmocnić unijne ramy współpracy operacyjnej i opracować ogólnounijne rozwiązania informatyczne umożliwiające lepszą łączność i ułatwiające wymianę informacji w przyszłości.

3. ZWALCZANIE TERRORYZMU

W latach 2019–2020 odnotowano mniejszą liczbę i bardziej ograniczone skutki ataków terrorystycznych, ale zwalczanie terroryzmu pozostało jednym z najważniejszych priorytetów programu prac COSI wymagającym przyjęcia multidyscyplinarnego podejścia w celu wyeliminowania tego zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego UE.

3.1 Reakcja UE na terroryzm

W ramach przygotowań do debaty Rady, która odbyła się wiosną 2019 r., COSI podsumował postępy poczynione od 2015 r. w zakresie zapobiegania terroryzmowi i zwalczania go na szczeblu UE²² oraz wskazał możliwe kierunki przyszłych działań. Parlament Europejski (PE), jako współprawodawca, odegrał ważną rolę, przyjmując liczne dossier legislacyjne, a także prowadząc szeroko zakrojone prace w ramach Komisji Specjalnej ds. Terroryzmu²³, zakończone przyjęciem w grudniu 2018 r. kompleksowego sprawozdania na temat zwalczania terroryzmu, zawierającego 227 zaleceń dotyczących przyszłych prac w tym obszarze. Prezydencja rozpoczęła proces refleksji nad dalszymi działaniami w tej dziedzinie, mając na uwadze, że rok 2019 przyniósł liczne zmiany w UE, które mogły mieć wpływ na unijną politykę bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym na zwalczanie terroryzmu.

COSI przeprowadził wymianę poglądów, odnotowując potrzebę wdrożenia przyjętych środków i wyeliminowania praktycznych braków. Ponadto podkreślił, że w obszarze zwalczania terroryzmu konieczne jest zacieśnienie powiązań między bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym oraz dalszy ich rozwój.

²² 5569/19.

²³ WK 15093/2018.

3.2. Informacje gromadzone w rejonach konfliktu

KPiB i COSI omówiły kwestię **informacji gromadzonych w rejonach konfliktu**; podstawą dyskusji były dokument i prezentacja przygotowane przez Koordynatora UE ds. Zwalczania Terroryzmu (EU CTC)²⁴. Dyskusja skupiła się na potrzebie przyspieszenia uzyskiwania dostępu do tego rodzaju informacji w trzech celach: kontroli granic, prowadzenia dochodzeń i ścigania. Delegacje pozytywnie oceniły postępy poczynione od czasu poprzedniej dyskusji z lipca 2017 r. i podkreśliły, że zbieranie i wykorzystywanie informacji gromadzonych w rejonach konfliktu ma charakter przekrojowy i dotyczy licznych podmiotów i aspektów z obszaru wojskowości, egzekwowania prawa i wymiaru sprawiedliwości.

3.3 Powracający zagraniczni bojownicy terrorystyczni

Sytuacja dotycząca zagranicznych bojowników terrorystycznych, w tym bojowników powracających, i potencjalne zagrożenie terrorystyczne z ich strony stały się jednym z istotniejszych problemów analizowanych na szczeblu politycznym i na szczeblu operacyjnym. W związku z działaniami wojskowymi Turcji w północno-wschodniej Syrii oraz z uwagi na ciągle niestabilną sytuację w tym regionie obawy dotyczące możliwych, niewykrytych powrotów podejrzanych zagranicznych bojowników pogłębiają się. Wykrywanie bojowników pochodzących spoza Europy i próbujących przekroczyć zewnętrzne granice UE ma fundamentalne znaczenie i działania w tym celu należy podejmować natychmiast po uzyskaniu danych wywiadowczych dotyczących tożsamości podejrzanych. COSI omówił zarys procesu wprowadzania do Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) informacji uzyskanych od zaufanych państw trzecich na temat podejrzanych zagranicznych bojowników terrorystycznych²⁵; w wyniku dyskusji uzyskano głębszą wiedzę na temat możliwości przewidzianych w przepisach unijnych i krajowych i wyodrębniono aspekty, które można dodatkowo ulepszyć.

²⁴ 6336/19 EU RESTRICTED / RESTREINT UE + ADD 1 EU RESTRICTED / RESTREINT UE + ADD 2.

²⁵ 7741/20.

3.4 Prawicowy brutalny ekstremizm

Ze względu na niedawne ataki, u podłoża których leżała ta forma terroryzmu, za pilne i stosowne uznano przeprowadzenie dyskusji na jej temat na wysokim szczeblu politycznym. W ramach przygotowań do debaty w Radzie w grudniu 2019 r. i w związku z rozmowami, które odbyły się na forum Grupy Roboczej ds. Terroryzmu, COSI podkreślił potrzebę monitorowania i rejestrowania wydarzeń związanych z prawicowym brutalnym ekstremizmem i terroryzmem²⁶. Debata pokazała, że podejścia poszczególnych państw członkowskich różnią się, czego skutkiem może być uzyskiwanie jedynie częściowego i niewystarczającego obrazu zagrożenia; ponadto zwrócono uwagę na rolę internetu, a za priorytet uznano potrzebę dalszej refleksji nad sposobami przeciwdziałania internetowej propagandzie terrorystycznej, bez względu na to, jaka ideologia jej przyświeca.

3.5 Unijna ocena zagrożeń w dziedzinie zwalczania terroryzmu

Zgodnie z ustaloną procedurą²⁷ COSI co pół roku zatwierdzał przygotowane na szczeblu UE zalecenia dotyczące unijnej oceny zagrożeń w dziedzinie zwalczania terroryzmu^{28 29 30}.

W zaleceniach z maja 2019 r. podkreślono między innymi potrzebę wyeliminowania wszelkich przejawów brutalnego ekstremizmu i terroryzmu motywowanych politycznie lub ideologicznie, z uwzględnieniem rosnącej polaryzacji społeczeństw.

3.6 Zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe (CBRN)

COSI z zadowoleniem przyjął prezentację Komisji dotyczącą reakcji UE na zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe i możliwych dalszych działań, w szczególności z myślą o zajęciu się kwestią zwiększonego, według doniesień, ryzyka w zakresie potencjalnego użycia broni chemicznej i biologicznej.

²⁶ 12225/19.

²⁷ 13414/1/17 REV 1.

²⁸ 9044/1/19.

²⁹ 13709/1/19 REV 1.

³⁰ 7740/20.

3.7 Zwalczenie antysemityzmu: aktualna sytuacja i dalsze działania

W związku z atakiem na synagogę w Halle (Niemcy) z 9 października 2019 r. Komisja poinformowała COSI o bieżących pracach w dziedzinie zwalczania antysemityzmu. Nawiązując do deklaracji w sprawie zwalczania antysemityzmu oraz wypracowania wspólnego podejścia do bezpieczeństwa z myślą o skuteczniejszej ochronie społeczności i instytucji żydowskich w Europie, zatwierdzonej przez Radę 6 grudnia 2018 r.³¹, Komisja powołała grupę roboczą ds. wdrożenia tej deklaracji z udziałem przedstawicieli państw członkowskich i społeczności żydowskich. W celu wsparcia wdrożenia deklaracji udostępniono środki w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ISF) – części dotyczącej współpracy policyjnej.

³¹ 15213/18.

4. CYKL POLITYKI UNIJNEJ DOTYCZĄCEJ POWAŻNEJ I ZORGANIZOWANEJ PRZESTĘPCZOŚCI MIĘDZYNARODOWEJ / EMPACT

W 2010 r. UE wprowadziła czteroletni cykl polityczny z myślą o stworzeniu trwałych ram ciągłości w walce z poważną i zorganizowaną przestępczością międzynarodową. Cykl stał się głównymi ramami ogólnounijnej współpracy operacyjnej, która ma na celu wyeliminowanie największych zagrożeń przestępczych wpływających na bezpieczeństwo wewnętrzne na szczeblu UE.

Jedną z kluczowych cech cyklu polityki unijnej jest jego zintegrowany multidyscyplinarny charakter, zarówno pod względem wykorzystywania i dostosowywania uzupełniających się wkładów wszystkich podmiotów multidyscyplinarnych i wieloagencyjnych, jak i integrowania różnego rodzaju narzędzi i działań służących realizacji priorytetów UE w zakresie zwalczania przestępczości³².

To multidyscyplinarne podejście niweluje przeszkody, które w innym przypadku byłyby trudne do pokonania; mowa tu m.in. o różnicach w kompetencjach, mandacie i metodach pracy różnych podmiotów zaangażowanych na szczeblu krajowym i unijnym oraz w kontekście działań wewnętrznych i zewnętrznych, a także o złożonym, transgranicznym charakterze poważnej i zorganizowanej przestępczości, której skuteczne zwalczanie wymaga użycia obszernego zestawu narzędzi i podejść.

Sukcesu cyklu polityki unijnej dowodzą solidne wyniki operacyjne (załącznik III)³³, które są regularnie zgłaszane przez podmioty kierujące realizacją planów działań operacyjnych i które uzyskuje się także w ramach dni wspólnego działania (JADs). Równie ważne jest jednak to, że cykl polityki unijnej pozwala utrwalonym strukturom na szczeblu krajowym i unijnym korzystać z nowego wymiaru współpracy i zapewnia możliwości rozwijania nowych podejść opartych na multidyscyplinarności.

W 2019 r. dzięki cyklowi uzyskano wymierne rezultaty: 8000 aresztowań, w tym celów o dużym znaczeniu, identyfikacja ponad 1400 ofiar handlu ludźmi i pornografii dziecięcej w internecie, zapobieganie oszustwom szkodzącym interesowi UE (400 mln EUR), zajęcie lub zamrożenie mienia pochodzącego z działalności przestępczej (77 mln EUR) oraz zajęcie 75 ton środków odurzających i chemikaliów i 6000 sztuk broni palnej³⁴.

³² 14884/1/18 REV 1.

³³ 7623/20

³⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/44281/information-note-empact.pdf>

4.1 Realizacja i przegląd cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej

COSI odgrywa główną rolę w ukierunkowywaniu procesu cyklu polityki unijnej. Jak przewidziano w zakresie zadań cyklu polityki unijnej³⁵, COSI uważnie ocenia realizację planów działań operacyjnych, w tym uczestnictwo państw członkowskich i innych podmiotów, chcąc zagwarantować ich zaangażowanie i wymagany przydział zasobów ludzkich i finansowych. COSI prowadzi odbywający się dwa razy w roku monitoring postępów dotyczących wspomnianych planów, uwzględniając przy tym ustalenia Europolu co do ich realizacji oraz sprawozdania sporządzone przez podmioty kierujące i krajowych koordynatorów EMPACT³⁶.

Główną kwestią uwytłaczoną podczas trzech prezydencji w odniesieniu do wdrażania cyklu polityki unijnej było uznanie potrzeby aktualizacji mechanizmu sprawozdawczości z myślą o dodatkowym ulepszeniu sprawozdań z realizacji planów działań operacyjnych³⁷. W efekcie podjęto stosowne prace i w lutym 2020 r. opracowano nowy mechanizm sprawozdawczości³⁸, który zostanie doprecyzowany na dalszym etapie. Zaprezentowano również doskonałe wyniki operacyjne, a także odnotowano zacieśnienie współpracy z partnerami/państwami spoza UE, proces dojrzewania cyklu polityki unijnej oraz jego skuteczność i powodzenie.

4.2 Ocena zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością – EU SOCTA 2021

W konkluzjach w sprawie kontynuacji cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej w latach 2018–2021³⁹ Rada zleciła państwom członkowskim, Komisji, Europolowi i innym agencjom WSiSW przygotowanie wymagań użytkownika dla oceny EU SOCTA 2021 do zatwierdzenia przez COSI przed lipcem 2019 r.; COSI zatwierdził je w maju 2019 r.⁴⁰

³⁵ 14884/1/18 REV 1.

³⁶ 8686/19.

³⁷ 9036/19.

³⁸ 5002/20.

³⁹ 7704/17.

⁴⁰ 9038/1/19 REV 1.

Państwa członkowskie i Europol zaproponowały szereg ulepszeń w ocenie EU SOCTA 2017 i jej metodologii. W dokumencie zawierającym wymagania użytkownika dla oceny EU SOCTA 2021 wprowadzono aktualizujące zmiany i zawarto wytyczne co do uaktualnienia **metodologii EU SOCTA 2021**, np. uwzględniania podczas zbierania i analizy danych uwarunkowań zewnętrznych w celu określenia trendów i słabych punktów. Zmieniona metodologia EU SOCTA 2021⁴¹ została zatwierdzona przez COSI w styczniu 2020 r.

4.3 Niezależna ocena

Zgodnie z apelem Rady z konkluzji w sprawie kontynuacji cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej w latach 2018–2021⁴² rozpoczęto niezależną ocenę⁴³ cyklu polityki unijnej w tym okresie, tak aby uwzględnić ją w kolejnym cyklu.

Jej celem jest przedstawienie ogólnej oceny tego, czy i w jakim stopniu cykl polityki unijnej w latach 2018–2021, w tym EU SOCTA, spełnił swój ogólny cel, jakim było spójne i metodologiczne przeciwdziałanie największym, szkodzącym UE zagrożeniom związanym z poważną i zorganizowaną przestępczością poprzez ułatwienie współpracy między wszystkimi odpowiednimi podmiotami⁴⁴; drugim celem oceny jest zaproponowanie konkretnych środków służących ulepszeniu kolejnego cyklu lub kolejnych cykli.

Niezależna ocena umożliwi dokonanie przeglądu osiągnięć i przeszkód z cyklu 2018–2021 oraz ich uzasadnień. Wskaże najlepsze praktyki i konkretne środki w formie praktycznych zaleceń dotyczących usprawnienia kolejnego cyklu lub kolejnych cykli oraz podniesienia ich skuteczności i wydajności⁴⁵.

Państwa członkowskie i agencje WSiSW są zaangażowane w przeprowadzanie oceny na różne sposoby, w tym w drodze kwestionariuszy i wywiadów, oraz – w miarę możliwości – wizyt studyjnych, a jeżeli uzna się to za konieczne – z wykorzystaniem innych sposobów monitorowania.

⁴¹ 13732/1/19 REV 1.

⁴² 7704/17.

⁴³ 10993/19.

⁴⁴ 15358/10.

https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/117583.pdf

⁴⁵ 11163/19.

W lipcu 2019 r. delegacje w Grupie Wsparcia COSI zostały poproszone o omówienie głównych elementów oceny przedstawionych w dokumencie sporządzonym przez Komisję oraz opisanych tam aspektów monitorowania oceny. W rezultacie powołano grupę doradczą wspomagającą przeprowadzanie oceny i w oparciu o pisemne uwagi zgłoszone po posiedzeniu Grupy Wsparcia COSI wprowadzono zmiany do dokumentu Komisji⁴⁶.

W kwietniu 2020 r. Grupa Wsparcia COSI otrzymała dokument roboczy, a delegacje zapoznały się ze wstępnymi ustaleniami z badania oceniającego i z działaniami przeprowadzonymi do kwietnia 2020 r.⁴⁷ Mimo pandemii COVID-19 ocena jest w toku.

4.4 Finansowanie

Nieprzerwanie dąży się do usprawnienia finansowania cyklu polityki unijnej. W maju 2019 r. delegacje w Grupie Wsparcia COSI wymieniły poglądy na temat wyników 3. warsztatu grupy ekspertów ds. finansowania i na temat zaleceń sporządzonych w następstwie warsztatu; dotyczyły one aspektów, które w opinii delegacji należy uznać za priorytetowe i którymi powinien zająć się COSI.

W 2019 r. z ogólnego, wynoszącego 4 mln EUR budżetu EMPACT 3 mln EUR przeznaczono na dotacje o wysokiej wartości, a 1 mln EUR na dotacje o niskiej wartości⁴⁸. W następstwie debaty przeprowadzonej na forum Grupy Wsparcia COSI na temat zaproponowanego we wrześniu budżetu na 2020 r. uzgodniono, że na dotacje o niskiej wartości przydzielili się więcej środków z uwagi na bardzo dobre wskaźniki absorpcji i elastyczność⁴⁹. Ponadto, zgodnie z wynikiem debaty COSI, na horyzontalny priorytet, jakim jest zwalczanie przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów, po raz pierwszy przeznaczono 100 000 EUR w formie finansowania bezpośredniego. COSI będzie nadal monitorować przydział środków finansowych. COSI przyjął do wiadomości informacje o istotnym konkretnym finansowaniu ze strony innych instytucji/agencji/sieci UE⁵⁰ i zwrócił uwagę na zaangażowanie tych partnerów we wspieranie EMPACT.

⁴⁶ 1163/1/19 REV 1.

⁴⁷ WK 4357/20.

⁴⁸ 10992/19.

⁴⁹ 10992/1/19 REV 1.

⁵⁰ 7409/1/20 REV 1.

4.5 Mechanizm sprawozdawczości

W następstwie zaleceń przekazanych przez krajowych koordynatorów EMPACT (NECs) podczas specjalnego posiedzenia grupy roboczej zorganizowanego przez Europol 26 czerwca 2019 r. oraz warsztatu koordynatorów 30 października 2019 r.⁵¹ w lutym 2020 r. delegacjom przedstawiono zmieniony projekt **mechanizmu sprawozdawczości**⁵² funkcjonującego w ramach cyklu polityki unijnej w latach 2018–2021.

Delegacje omówiły zmieniony dokument z zamiarem jego przyjęcia; osiągnięto ogólny konsensus co do nowego wzoru planowania i składania sprawozdań, który uznano za ulepszony i bardziej przyjazny dla użytkownika⁵³.

4.6 Widoczność

W maju 2018 r. COSI przedstawił wskazówki co do poprawy rozpoznawalności cyklu polityki unijnej i przyjął zestaw zaleceń w celu usprawnienia komunikacji na temat cyklu / EMPACT⁵⁴ na podstawie refleksji i dyskusji z udziałem krajowych punktów kontaktowych ds. mediów z państw członkowskich. Zestaw zaleceń został wzięty pod uwagę podczas zmiany zakresu zadań cyklu polityki unijnej⁵⁵, a w maju 2020 r. Grupie Wsparcia COSI zaprezentowano działania następcze po wdrożeniu zaleceń medialnych⁵⁶, przy należyтым uwzględnieniu uwag przekazanych przez krajowych koordynatorów EMPACT⁵⁷. Na podstawie otrzymanych komentarzy Grupa Wsparcia COSI zaleciła opracowanie **planu komunikacji**, który ma poprawić widoczność EMPACT w perspektywie długoterminowej⁵⁸.

Kolejnym krokiem mającym na celu większe wyeksponowanie cyklu polityki unijnej oraz promowanie wymiernych rezultatów planów działań operacyjnych i prac COSI i jego Grupy Wsparcia było sporządzenie **not informacyjnych**⁵⁹ podających te rezultaty do wiadomości publicznej, a także rozpowszechnienie corocznego **filmu promocyjnego**⁶⁰.

⁵¹ WK 12513/19.

⁵² 5002/20.

⁵³ 5002/1/20 REV 1.

⁵⁴ 7909/18.

⁵⁵ 14884/1/18 REV 1.

⁵⁶ 7434/20.

⁵⁷ WK 4395/20.

⁵⁸ 7434/1/20 REV 1.

⁵⁹ 7623/20.

⁶⁰ <https://newsroom.consilium.europa.eu/videos/127612-empact-2019-results-20200602>

4.7 Dni wspólnego działania

Na posiedzeniu Grupy Wsparcia COSI w listopadzie 2019 r. delegacje podsumowały ocenę dni wspólnego działania 2019 przedstawioną przez Europol i przedstawiły strategiczne wytyczne co do celów i priorytetów w zwalczaniu przestępczości, które należy uwzględnić w odniesieniu do dni wspólnego działania 2020⁶¹.

Nawiązując do strategicznych wytycznych COSI, delegacje uzgodniły projekt dni wspólnego działania 2020 na podstawie noty przygotowanej przez Europol w porozumieniu z Fronteksem⁶².

⁶¹ 13737/19.

⁶² 5619/20 EU RESTRICTED.

5. ZORGANIZOWANA I POWAŻNA PRZESTĘPCZOŚĆ MIĘDZYNARODOWA – PRZEGLĄD TEMATYCZNY

5.1 Usprawnienie dochodzeń finansowych oraz biura ds. odzyskiwania mienia (AROs)

Po dwóch dyskusjach przygotowawczych na forum Grupy Roboczej ds. Egzekwowania Prawa, które odbyły się w styczniu i lutym 2020 r., COSI przeprowadził 21 lutego 2020 r. debatę tematyczną na temat przyjęcia bardziej kompleksowego podejścia do dochodzeń finansowych, obejmującego środki w obszarze odzyskiwania i konfiskaty mienia, środki współpracy między jednostkami analityki finansowej i rolę Europolu w tej współpracy, a także środki w obszarze płatności gotówkowych i wirtualnych. Następnie COSI zlecił Grupie Roboczej ds. Egzekwowania Prawa przygotowanie projektu **konkluzji Rady**, i omówił go w maju 2020 r.; Rada zatwierdziła te konkluzje w czerwcu 2020 r.⁶³

W ostatecznej wersji konkluzji Rady zaznaczono, że konieczne jest pogłębianie współpracy i synergii w ramach prowadzonych dochodzeń finansowych i wymiany informacji finansowych między jednostkami analityki finansowej, biurami ds. odzyskiwania mienia, organami celnymi, organami podatkowymi i organami ścigania.

Ponadto w konkluzjach Rada wezwała Komisję, aby rozważyła wzmocnienie ram prawnych dotyczących zarządzania mieniem zabezpieczonym z myślą o możliwej późniejszej konfiskacie⁶⁴, uwzględniła zasadę dotyczącą obowiązku zaplanowania zajęcia mienia, udzieliła biurom ds. odzyskiwania mienia dodatkowych uprawnień, na przykład uprawnień do zapobiegawczego pilnego tymczasowego zabezpieczenia w celu zapobieżenia wyzbywaniu się mienia. Komisja została też poproszona o rozważenie dalszego wzmocnienia ram prawnych w celu zintegrowania krajowych scentralizowanych rejestrów kont bankowych, rozważenie potrzeby dalszego usprawnienia ram prawnych, które dotyczą aktywów wirtualnych, i ponowne włączenie się w dyskusję z państwami członkowskimi dotyczącą potrzeby ustawowego ograniczenia na szczeblu UE płatności gotówkowych.

⁶³ 8927/20 i CM 2664/20 – oświadczenie Austrii i Włoch.

⁶⁴ Dyrektywa w sprawie konfiskaty (2014/42), art. 10 ust. 2.

5.2 Nielegalny obrót środkami odurzającymi

Na posiedzeniu Grupy Roboczej ds. Egzekwowania Prawa, które odbyło się w lutym z udziałem Horyzontalnej Grupy Roboczej ds. Narkotyków, prezydencja przedstawiła dokument do dyskusji dotyczący walki z handlem środkami odurzającymi. Skupiono się w nim na zacieśnianiu współpracy z partnerami z Bałkanów Zachodnich, ale odniesiono się również do szerszego kontekstu, m.in. do współpracy z amerykańską DEA i organami ścigania w państwach Ameryki Łacińskiej.

Następnie w świetle sprawozdania na temat rynku środków odurzających w UE w 2019 r. COSI przeprowadził debatę tematyczną, podczas której podkreślił, że polityka antynarkotykowa powinna zyskać większą wagę w programie politycznym. Delegacje zgodziły się, że skala tego zagrożenia dla bezpieczeństwa UE jest uzasadnieniem ponownego skoncentrowania polityki na sytuacji w zakresie środków odurzających i że należy silniej dążyć do położenia kresu nielegalnemu obrotowi tymi środkami w ramach zintegrowanej, wyważonej polityki opartej na dowodach. Powinno się zintensyfikować współpracę między państwami członkowskimi oraz między organami ścigania, organami sądowymi, organami celnymi i podatkowymi. Konieczne jest zwrócenie większej uwagi na duże centra narkotykowe, korzystanie z ukrytej sieci i usług pocztowych, forensykę, nowe technologie, dochodzenia finansowe, konfiskatę dochodów oraz na poszukiwanie najważniejszych przestępców, tak aby zatrzymać cały cykl działalności przestępczej. Należy pogłębić partnerstwa międzynarodowe z państwami sąsiadującymi z UE i znajdującymi się na głównych szlakach przemytu. COSI zlecił Horyzontalnej Grupie Roboczej ds. Narkotyków, wzmocnionej przez Grupę Roboczą ds. Egzekwowania Prawa, wskazanie działań, których podjęcie usprawni reakcję UE na nielegalny obrót środkami odurzającymi.

W maju 2020 r. COSI **zatwierdził strategiczny i operacyjny zestaw środków służących usprawnieniu reakcji na nielegalny obrót środkami odurzającymi**⁶⁵.

⁶⁵ 7743/20; dokument ten został następnie zmieniony przez COSI i oznaczony numerem 7743/1/20 REV 1.

5.3 Przemysł migrantów i handel ludźmi

Delegacje wymieniły poglądy na temat stanu⁶⁶ realizacji kompleksowego i operacyjnego zestawu środków mających na celu zintensyfikowanie działań skierowanych przeciwko sieciom przemysłu migrantów⁶⁷, podkreślając znaczenie tego problemu i wyrażając zdecydowanie poparcie dla rozwiązania różnych kwestii operacyjnych wskazanych podczas debaty.

COSI podsumował⁶⁸ obecne zaangażowanie UE w przeciwdziałanie przemysłowi migrantów na szlaku wschodniośroziemnomorskim. Wzmocnienie zdolności i gotowości UE spotkało się z ogólnym poparciem; doceniono także doskonałe rezultaty osiągnięte w ramach cyklu polityki unijnej / EMPACT FII.

W następstwie dyskusji przeprowadzonych na nieformalnym posiedzeniu ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, które odbyło się 23 stycznia 2020 r., delegacje wymieniły poglądy w świetle wspólnego sprawozdania Europolu, Fronteksu i EASO na temat zwalczania przemysłu migrantów na Bałkanach Zachodnich⁶⁹. Delegacje co do zasady poparły opracowanie mechanizmu wzmocnionej wymiany informacji na Bałkanach Zachodnich, obejmującego np. krajowe systemy rejestracji i wymiany danych biometrycznych osób ubiegających się o azyl i migrantów o nieuregulowanym statusie, które to systemy mogłyby być wzorowane na EURODAC, a także dalsze wdrażanie SIENA. Intensywniejszą obecność agencji UE w regionie uznano za użyteczną w niektórych przypadkach i podkreślono, że potrzebna jest ściślejsza koordynacja między różnymi podmiotami unijnymi. Nawiązując do dobrych wyników operacyjnych, COSI zachęcił partnerów z Bałkanów Zachodnich do silniejszego zaangażowania się w cykl polityki unijnej / EMPACT. Ponowił swój apel do Komisji i odpowiednich agencji, aby zajęły się kwestią funkcji monitorowania mediów społecznościowych w związku z zamknięciem programu EASO – zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

COSI zapoznał się z roczną oceną ryzyka 2020 przygotowaną przez Frontex. Uwzględniając zidentyfikowane zagrożenia i słabe punkty w zarządzaniu granicami, Frontex zaplanował i przeprowadził wspólne działania operacyjne mające na celu zapobieganie nielegalnej migracji i przestępczości transgranicznej na granicach zewnętrznych i w sąsiadujących państwach trzecich oraz wykrywanie i zwalczanie tych zjawisk. Ten wymierny wspólny wysiłek jest podejmowany – tam gdzie to konieczne i skuteczne – w średnim lub długim terminie.

⁶⁶ 13439/19.

⁶⁷ 15250/18.

⁶⁸ 13974/19.

⁶⁹ 5312/20.

Podstawą tworzenia stałej służby i rozwoju działań operacyjnych Fronteksu, a także zacieśniania współpracy między europejskimi agencjami straży granicznej i przybrzeżnej oraz poszerzenia zakresu wspólnych działań z państwami trzecimi jest zintegrowane zarządzanie granicami zewnętrznymi.

Komisja przedstawiła Grupie Wsparcia COSI drugie sprawozdanie z postępu prac⁷⁰, opublikowane w grudniu 2018 r. zgodnie z wymogiem art. 20 dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar. W sprawozdaniu podkreśliła, że coraz częstszym zjawiskiem jest handel ludźmi w granicach państw członkowskich oraz wykorzystywanie przepływów migracyjnych na potrzeby tego procederu. Sprawozdanie zostało również zaprezentowane na posiedzeniach CATS, SCIFA oraz na pierwszym posiedzeniu dotyczącym planów działań operacyjnych w zakresie zwalczania handlu ludźmi.

5.4 Zorganizowane grupy o charakterze mafijnym

We wrześniu 2019 r. delegacja Włoch przedstawiła COSI dokument do dyskusji dotyczący zagrożenia ze strony coraz bardziej aktywnych organizacji, których działania charakteryzuje „elastyczność strukturalna” i „transnarodowość”. Konkretnie odniesiono się do 'Ndranghety, ale dyskusja dotyczyła też szeregu innych kwestii. Delegacje przyjęły do wiadomości zaprezentowany dokument.

5.5 Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów

Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów pozostają zagrożeniem przekrojowym, a ich zwalczanie jest priorytetem EMPACT, jako że zjawisko to stymuluje wiele innych działań przestępczych. Szczególnie dotyczy to granic, gdzie stanowi ono poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego i nie ogranicza się jedynie do migracji nieuregulowanej.

Frontex, w ramach swojej podstawowej kompetencji straży granicznej, poszerzył prowadzoną przez siebie wymianę danych/informacji w specjalnej sieci analizy ryzyka i utworzył – na potrzeby analityków z państw członkowskich UE – nowe tablice wskaźników dotyczące przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów w Europie; ponadto Frontex zapewnił orientację sytuacyjną na poziomie strategicznym, przedstawiając coroczne analizy ryzyka koncentrujące się na tym rodzaju przestępstw, a także opracował liczne podręczniki tematyczne.

Ponadto po raz pierwszy COSI przeznaczył pewien budżet na ten przekrojowy priorytet, dzięki czemu przeprowadzono szereg działań operacyjnych i technicznych wspieranych przez Europol i grupę wysokiego szczebla ds. przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów.

⁷⁰ 15677/18 + ADD 1.

6. POWIAZANIE BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO Z ZEWNĘTRZNYM

6.1 Współpraca WPBiO – WSiSW: umowa w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO

KPiB i COSI powróciły do kwestii umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, kładąc nacisk na jej wdrażanie. W lutym 2019 r. Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) przedstawiła delegacjom aktualne informacje na temat wspólnego planu działania ESDZ i Komisji oraz bieżących dążeń do zacieśnienia współpracy WPBiO – WSiSW; ESDZ podkreśliła też kluczową rolę krajowych planów wdrożenia. Zwróciła uwagę na to, że stara się działać wspólnie z Komisją, Europolem, Fronteksem i CEPOL-em na rzecz opracowania kompleksowego planu działania, który przewidywałby również możliwość nawiązywania nowych form współpracy między podmiotami WPBiO i WSiSW. Państwa członkowskie zgodziły się co do potrzeby skutecznego wdrażania przedmiotowej umowy oraz zacieśnienia tej współpracy.

Jeżeli chodzi o wdrażanie umowy, z ogólnym poparciem spotkało się oparte na mini-koncepcjach podejście do jej realizacji w drodze projektów i programów pilotażowych dotyczących konkretnych misji mających szczególne znaczenie. KPiB i COSI omówiły, na podstawie dokumentu ESDZ⁷¹, możliwość ustanowienia w Nigrze projektu pilotażowego dotyczącego platformy koordynacji zwalczania przestępczości zorganizowanej (OCCP). Z debaty wynikło, że zanim podejmie się decyzję w tej sprawie, konieczne będzie doprecyzowanie szeregu kwestii.

6.2 Zagrożenia hybrydowe

COSI z zadowoleniem przyjął sprawozdanie prezydencji⁷² oraz dokument sporządzony w wyniku dyskusji orientacyjnej na temat różnych scenariuszy, która odbyła się na nieformalnym posiedzeniu ministerialnym w Helsinkach w lipcu 2019 r. Delegacje zgodziły się, że należy przyjąć podejście wielosektorowe, krajowe i unijne. Podkreśliły również rolę agencji UE we wspieraniu wysiłków państw członkowskich. W świetle tej dyskusji w październiku 2019 r. Rada przeprowadziła debatę orientacyjną.

⁷¹ WK 10339/19.

⁷² 12226/1/19 REV 1.

Na podstawie dokumentu przygotowanego przez prezydencję⁷³ KPiB i COSI odbyły wspólną dyskusję na temat przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym. Poglądy delegacji były w dużym stopniu zbieżne, jeśli chodzi o zakres i potrzebę przyjęcia podejścia UE w tym obszarze, co wymagać będzie również wprowadzenia narzędzi wewnętrznych i zewnętrznych. Podkreślono, że misje WPBiO odgrywają dużą rolę w przeciwdziałaniu zagrożeniom hybrydowym w obszarach objętych działaniami misji.

⁷³ WK 10276/19.

7. WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI Z BAŁKANÓW ZACHODNICH

Zacieśnienie współpracy z partnerami z Bałkanów Zachodnich było jednym z głównych priorytetów prezydencji chorwackiej oraz tematem przekrojowym wielu debat przeprowadzonych na szczycie grupy roboczej i COSI dotyczących najważniejszych obszarów bezpieczeństwa wewnętrznego, takich jak zwalczanie niedozwolonych środków odurzających, przeciwdziałanie przemytowi migrantów oraz współpraca operacyjna.

W związku ze złożonością oraz pokrywaniem się zagrożeń dla bezpieczeństwa, co dotyczy m.in. rynku niedozwolonych środków odurzających i zorganizowanych grup przestępczych, opowiedziano się za tym, aby koniecznym działaniem na rzecz walki z nielegalnym **obrotem środkami odurzającymi** i nielegalną działalnością zorganizowanych grup przestępczych było dalsze zacieśnianie współpracy między UE a partnerami z Bałkanów Zachodnich; zalecono, by cel ten zrealizować w ramach cyklu polityki unijnej / EMPACT, który zapewnia multidyscyplinarną platformę ukierunkowaną na niektóre regiony i zorganizowane grupy przestępcze. Na forum COSI przedstawiono również inne aspekty, m.in. pomysł dalszego pogłębiania współpracy operacyjnej między policją, strażą graniczną i organami celnymi państw członkowskich i państw trzecich, w szczególności z Bałkanów Zachodnich, a także intensywniejsze przekazywanie przez UE wiedzy eksperckiej partnerom z tego regionu w formie wsparcia technicznego i pomocy w usuwaniu barier w ramach organizacyjnych, ustawodawczych i proceduralnych.

W ramach działań następczych po dyskusji na nieformalnym posiedzeniu ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, które odbyło się 23 stycznia 2020 r., delegacje wymieniły poglądy w świetle wspólnego sprawozdania Europolu, Fronteksu i EASO na temat przemytu migrantów na Bałkanach Zachodnich (5312/20).

Delegacje co do zasady poparły opracowanie mechanizmu wzmocnionej wymiany informacji na Bałkanach Zachodnich, obejmującego np. krajowe systemy rejestracji i wymiany danych biometrycznych osób ubiegających się o azyl i migrantów o nieuregulowanym statusie, które to systemy mogłyby być wzorowane na EURODAC, a także dalsze wdrażanie SIENA.

Intensywniejszą obecność agencji UE w regionie uznano za użyteczną w wielu przypadkach i podkreślono, że potrzebna jest silniejsza koordynacja między różnymi podmiotami unijnymi.

Nawiązując do dobrych wyników operacyjnych, COSI zachęcił partnerów z Bałkanów Zachodnich do większego zaangażowania się w cykl polityki unijnej / EMPACT. Frontex podtrzymał swoje zaangażowanie na rzecz długotrwałej współpracy z partnerami zachodniobałkańskiej sieci ds. analizy ryzyka (WB-RAN). Współpraca ta zapewnia aktualną orientację sytuacyjną i zwiększone zdolności analityczne, które można wykorzystać na najbardziej stosownym szczeblu strategicznym i operacyjnym w ramach reagowania na wspólne zagrożenia. COSI ponowił swój apel do Komisji i odpowiednich agencji, aby zajęły się kwestią funkcji monitorowania mediów społecznościowych w związku z zamknięciem programu EASO – zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

8. ZARZĄDZANIE INFORMACJAMI

W drugiej połowie 2019 r. prezydencja fińska zainicjowała szczegółową dyskusję na temat **zarządzania informacjami**, w kontekście trwającej refleksji nad przyszłością bezpieczeństwa wewnętrznego UE⁷⁴. Państwa członkowskie podkreśliły, że kwestia ta powinna pozostać w programie prac Rady i że w celu zapewnienia systematycznego podejścia należy położyć nacisk na konieczność przyjrzenia się całemu cyklowi przepływu danych: od dostępu po skuteczną wymianę i wykorzystywanie. Ponadto państwa członkowskie zwróciły uwagę na perspektywę użytkowników końcowych w odniesieniu do dalszego rozwoju oraz znaczenie korzystania w pełnym zakresie z istniejących narzędzi (prawnych i technicznych). Rozmawiano też o wzmocnieniu roli Europolu jako centrum informacji. Potwierdzono, że kluczowe znaczenie dla radzenia sobie z coraz większymi przepływami danych ma automatyzacja, a warunkiem wstępnym jest normalizacja.

W listopadzie 2019 r. agencja eu-LISA przedstawiła COSI prezentację na temat **sztucznej inteligencji** w zarządzaniu operacyjnym wielkoskalowymi systemami informatycznymi⁷⁵; prezentacja została przyjęta przychylnie i była tematem całkiem długich wystąpień. Zasygnalizowano kilka kwestii, np. konieczność opracowania wspólnych algorytmów w poszczególnych obszarach w całej UE, z uwzględnieniem normalizacji jako wstępnego priorytetu. Odniesiono się też kilkakrotnie do wcześniej omawianego centrum innowacji w Europolu. Podkreślono także, że kwestie te zostały poruszone na szczeblu grupy ekspertów tylko raz i że należy podjąć decyzje polityczne w celu przyjęcia stosownych środków. Ogólnie doceniono rolę sztucznej inteligencji w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego zarówno ze strategicznego, jak i praktycznego punktu widzenia; uznano także, że jest to dziedzina, która wymaga dalszej analizy z zastrzeżeniem rygorystycznych zabezpieczeń.

⁷⁴ 13510/19.

⁷⁵ 12783/19.

11 czerwca 2019 r. weszły w życie dwa nowe **rozporządzenia w sprawie interoperacyjności** ((UE) 2019/817 i (UE) 2019/818) i ich wdrożenie było jednym z kluczowych priorytetów prezydencji fińskiej. Procedury operacyjne i wpływ interoperacyjności na użytkowników końcowych (organy państw członkowskich) to ważne zadanie, które musi zostać omówione w strukturach Rady w celu zoptymalizowania operacyjnej wartości dodanej ram interoperacyjności. We wrześniu 2019 r. prezydencja przedłożyła COSI dokument określający różne aspekty wdrożenia nowych rozporządzeń w sprawie interoperacyjności; COSI zapoznało się wówczas z kilkoma kwestiami, które muszą zostać doprecyzowane w kontekście wdrażania wspomnianych aktów. Debata pokazała, że istnieje potrzeba kontynuowania działań dotyczących różnych etapów wdrażania przepisów o interoperacyjności.

Osiągnięto ogólny konsensus co do tego, że regularne informowanie COSI o stanie wdrażania i ewentualnych problemach, które wymagałyby rozwiązania, może przyczynić się do poprawy terminowej realizacji ram interoperacyjności.

9. ZWIEKSZENIE UDZIAŁU ORGANÓW CELNYCH W DZIAŁANIACH NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem COSI nadal traktował priorytetowo współpracę z organami celnymi. Odnotował przyjęcie zaktualizowanej strategii przyszłej współpracy między organami celnymi a organami ścigania. Na podstawie dokumentu do dyskusji⁷⁶ COSI podsumował szeroko zakrojone prace prezydencji mające na celu zwiększenie wkładu organów celnych w bezpieczeństwo wewnętrzne i omówił możliwe sposoby dalszego zacieśniania – w ramach ustalonych kompetencji i zgodnie z przepisami krajowymi – takiej współpracy, którą uznaje się za kluczowy element walki z przestępczością zorganizowaną. Odnotowano postępy, które Frontex poczynił w zakresie integrowania straży granicznej, organów celnych i policji w ramach swoich działań operacyjnych przeciwko przestępczości transgranicznej.

Organy celne są coraz bardziej zaangażowane w EMPACT: w 2020 r. brały udział w dziesięciu inicjatywach objętych planami działań operacyjnych na ten rok, a w dwóch przypadkach były współprowadzącymi⁷⁷. Delegacje podkreśliły, że współpraca organów celnych w ramach cyklu polityki unijnej jest udana, i zachęciły do głębszych synergii z planem działania dla organów celnych. Na posiedzeniu Grupy Roboczej ds. Współpracy Celnej (CCWP) 26 listopada 2019 r. przedstawiono plan włączenia organów celnych w SOCTA.

COSI przeanalizował możliwości koordynacji między planami działań operacyjnych w ramach cyklu polityki unijnej a 10. planem działania Grupy Roboczej ds. Współpracy Celnej w celu osiągnięcia synergii i zatwierdził proponowane dalsze działania⁷⁸.

⁷⁶ 13975/19.

⁷⁷ 7069/20.

⁷⁸ 7664/1/20 REV 1.

10. SZKOLENIA

Kwestią szkoleń organów ścigania prowadzonych przez odpowiednie agencje UE zakończono serię debat tematycznych dotyczących przyszłości działań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego UE. W listopadzie 2019 r. COSI przeprowadził – w ramach dyskusji dotyczącej przyszłości działań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego UE – ożywioną i angażującą debatę na temat szkoleń organów ścigania⁷⁹. Osiągnięto ogólne porozumienie co do strategicznego znaczenia szkoleń i co do potrzeby większego w nie inwestowania, zwłaszcza w odniesieniu do nowych technologii. Państwa członkowskie zaznaczyły, że konieczne jest zwiększenie liczby szkoleń w takich obszarach jak cyberprzestępczość i interoperacyjność.

Wyrażono szerokie poparcie dla opracowania znormalizowanych programów działań szkoleniowych w całej UE, z uwzględnieniem różnic krajowych, i dla propozycji wprowadzenia norm certyfikacji jakości. Jednogłośnie opowiedziano się za dalszym rozwijaniem programów wymian m.in. studentów i powołano się na istniejące przykłady: wspólne szkolenia FR–ES i program wymiany studenckiej BG–DE. Jedna z delegacji powtórzyła apel o utworzenie filaru edukacyjnego w laboratorium innowacji i, w tym samym duchu, apele do CEPOL-u o odgrywanie większej roli w obszarze badań i rozwoju oraz o wzmocnienie powiązań ze środowiskiem akademickim.

Apelowano również o adekwatne fundusze dla CEPOL-u i o aktualizację, w razie potrzeby, jego mandatu, tak by objął on dodatkowe wskazane zadania, w tym udział w podstawowych szkoleniach.

Konieczne jest sporządzenie planu działań szkoleniowych, tak aby uniknąć ich powielania i aby skoordynować je na szczeblu unijnym, regionalnym i krajowym. Ogólnie zgodzono się, że w ramach szkoleń organów ścigania należy zacieśnić kontakty z organami celnymi i sądowymi, aby zwiększać świadomość.

Na zakończenie prezydencja podkreśliła strategiczne znaczenie szkoleń, konieczność rozwijania wspólnych podstawowych programów szkoleń (CCC), przydatność dalszego opracowywania programów wymiany oraz ważną rolę odgrywaną przez CEPOL i Frontex⁸⁰.

⁷⁹ 13973/19.

⁸⁰ Frontex odgrywa zasadniczą rolę w tworzeniu i harmonizowaniu kształcenia społeczności zarządzającej granicami, propagując wspólne standardy i najlepsze praktyki w zakresie radzenia sobie z obecnymi i pojawiającymi się wyzwaniem na granicy zewnętrznej. Programy szkoleniowe Fronteksu są oparte na współpracy międzyagencyjnej i propagują nowoczesne metody pracy, łączą najnowsze wielkoskalowe systemy informatyczne i najnowocześniejsze technologie, umożliwiają społeczności zarządzającej granicami zbieranie odpowiednich informacji i danych wywiadowczych oraz działają z wyprzedzeniem wobec potencjalnego ryzyka i potencjalnych zagrożeń dla wspólnego bezpieczeństwa wewnętrznego.

Sieć agencji WSiSW

COSI zapoznał się z prezentacją Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) na temat działalności sieci agencji WSiSW⁸¹ w 2018 r. oraz z prezentacją Europolu na temat kluczowych priorytetów sieci w 2019 r., gdzie położono nacisk na interoperacyjność, technologie informacyjno-komunikacyjne, cyberprzestrzeń i innowacje. Rok później Europol przedstawił najważniejsze działania sieci agencji WSiSW w 2019 r.⁸², a Eurojust główne priorytety na 2020 r.

11. ROLA GRUPY WSPARCIA COSI

Grupa Wsparcia COSI ułatwia i wspiera prace COSI, szczególnie w ramach cyklu polityki unijnej. Jej zadaniem jest przygotowywanie debat COSI, albo poprzez kończenie prac nad pewnymi (często technicznymi) kwestiami, które mogą zostać rozwiązane na jej szczeblu, albo poprzez usprawnianie dyskusji na forum COSI. Pod dyskusję COSI są poddawane kwestie, które wymagają dalszego ukierunkowania, lub kwestie o charakterze strategicznym⁸³.

12. WNIOSKI

COSI nadal wypełniał swoją najważniejszą rolę, jaką jest dbanie o propagowanie i zacieśnianie współpracy operacyjnej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego w całej Unii. Kontynuował monitorowanie realizacji cyklu polityki unijnej i ukierunkowywał dalsze działania. Cykl polityki 2018–2021 jest ciągle jednym z najważniejszych unijnych narzędzi walki z poważną i zorganizowaną przestępczością międzynarodową obowiązującym przez cztery lata i zapewnia licznym podmiotom solidną multidyscyplinarną platformę współpracy operacyjnej. COSI odegra znaczącą rolę w kolejnych działaniach, które zostaną podjęte w celu określenia i realizacji nowego cyklu polityki, który rozpocznie się w 2022 r.

Ponadto COSI będzie nadal pełnił ważną funkcję w przygotowywaniu niezbędnych działań w odpowiedzi na wyzwania dotyczące bezpieczeństwa wewnętrznego UE w odniesieniu do licznych zagadnień, którymi zajmą się kolejne trzy prezydencje (Niemcy, Portugalia i Słowenia).

⁸¹ 6422/19.

⁸² 5972/20.

⁸³ 8900/17.

13. ZAŁĄCZNIK I – POSIEDZENIA COSI I COSI – KPiB (STYCZEŃ 2019 R. – CZERWIEC 2020 R.)

POSIEDZENIE	DATA	PORZĄDEK OBRAD	WYNIK PRAC
COSI SG	4/02/2019	CM 1318/1/19 REV 1	
COSI	21/02/2019	CM 1319/19	6655/19
COSI – KPiB	21/02/2019	CM 1607/19	
COSI SG	2/05/2019	CM 2629/1/19 REV 1	
COSI SG	8/05/2019	CM 2777/19	
COSI	14/05/2019	CM 2632/1/19 REV 1	9401/19
COSI SG – CIVCOM	12/06/2019	CM 2626/19	
COSI SG	22/07/2019	CM 3245/19	
COSI SG	11/09/2019	CM 3886/1/19 REV 1	
COSI – KPiB	25/09/2019	CM 3875/1/19 REV 1	
COSI	26/09/2019	CM 3876/2/19 REV 2	12662/19
COSI SG	11/11/2019	CM 4549/1/19 REV 1	
COSI	19/11/2019	CM 4550/19	14696/19
COSI SG	6/02/2020	CM 1286/1/20 REV 1	
COSI	21/02/2020	CM 1383/20	6658/20
COSI SG	11/05/2020	CM 2092/20 (pisemne uwagi do omawianych dokumentów)	9025/20
COSI	15/05/2020	CM 2142/1/20 REV 1 (wniosek o przedstawienie uwag)	9026/20
Nieformalna wideokonferencja COSI	15/05/2020	WK 4775/20	

14. ZAŁĄCZNIK II – SKRÓTY

- AI: sztuczna inteligencja
- ARO: biuro ds. odzyskiwania mienia
- CBRN: chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe
- CCC: wspólny podstawowy program szkoleń
- CCWP: Grupa Robocza ds. Współpracy Celnej
- COSI: Stały Komitet Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- WPBiO: wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony
- CT: zwalczanie terroryzmu
- ESDZ: Europejska Służba Działań Zewnętrznych
- EIGE: Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn
- EIS: system informacyjny Europolu
- EMPACT: europejska multidyscyplinarna platforma przeciwko zagrożeniom przestępczymi

EU CTC: Koordynator UE ds. Zwalczania Terroryzmu

EU SOCTA: unijna ocena zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością

FTFs: zagraniczni bojownicy terrorystyczni

ISF: Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego

HVG: dotacja o wysokiej wartości

- JADs: dni wspólnego działania
- Rada ds. WSiSW: Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych
- LEA: organy ścigania
- LEWP: Grupa Robocza ds. Egzekwowania Prawa
- LVG: dotacja o niskiej wartości
- MFF: wieloletnie ramy finansowe
- NECs: krajowi koordynatorzy EMPACT
- OAP: plan działań operacyjnych
- OCGs: zorganizowane grupy przestępcze
- OCCP: platforma koordynacji zwalczania przestępczości zorganizowanej
- KPiB: Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa

SIS: System Informacyjny Schengen

THB: handel ludźmi

- TWP: Grupa Robocza ds. Terroryzmu
- US DEA: amerykańska Agencja do Walki z Narkotykami
- WB-RAN: zachodniobałkańska sieć ds. analizy ryzyka

15. ZAŁĄCZNIK III – EMPACT: OGÓLNA NOTA INFORMACYJNA NA TEMAT PLANÓW DZIAŁAŃ OPERACYJNYCH 2019

EUROPOL PUBLIC INFORMATION

GENERAL FACTSHEET OAPS 2019

CRIMINAL FINANCES, MONEY LAUNDERING AND ASSET RECOVERY

49 arrests
Seized: €6 800 104 in cash.
Other: **18** vehicles, **165** cannabis plants
Assets seized: 200 bank accounts frozen

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OP CARTON ROUGE

2 HVTs identified

CYBERCRIME – ATTACKS TO INFORMATION SYSTEMS

22 arrests
7 international investigations/operations supported
5 EMPACT action days executed
1 OCG and **9** high-value targets (HVT)
40 000 victims' data recovered, and **16** proxy servers identified; over **€550 000** in cash and cryptocurrencies
Taken down: multi-million euro cryptocurrency laundering service Bestmixer, illegal online platform The Wall Street Market, illegal online platform Valhalla Marketplace

OPERATIONAL HIGHLIGHT: TAKE DOWN OF MULTI-MILLION EURO CRYPTOCURRENCY LAUNDERING SERVICE BESTMIXER

Bestmixer was one of the three largest mixing services for cryptocurrencies. Achieved a turnover of at least **\$200m** (approx. 27 000 bitcoins) in one year, guaranteeing customers' anonymity

CYBERCRIME – CHILD SEXUAL ABUSE AND CHILD SEXUAL EXPLOITATION

58 arrests
39 victims identified
Seized: 21 childlike sex dolls
50% increase of non-content files and warning files compared to 2018
22.3% reduction in child sexual abuse material/files thanks to non-content files and warning files uploaded

OPERATIONAL HIGHLIGHT: VICTIM IDENTIFICATION TASKFORCE

19 victims identified and safeguarded, **1 914** series created and shared, **355** intelligence packages created

CYBERCRIME – NON-CASH PAYMENT FRAUD

475 arrests/detentions
1 306 international investigations supported/contributed
3 international operations supported/contributed
1 OCG dismantled
Identified: 60 HVTs, **1 370** fraudsters, **386** herders, **3 383** money mules, **4 757** victims
€17.9m fraud prevention
Seized: €40 000 in cash
Other: 120 fake university diplomas and other counterfeit documents, computers, luxury watches and other jewellery
Taken down: 300 Instagram accounts

OPERATIONAL HIGHLIGHT: E-COMMERCE ACTION (ECOMM 2019)

60 arrests
Fraudulent transactions reported for a value of **€5 164 392.60**

DOCUMENT FRAUD

165 arrests
4 print shops dismantled
Seizures: 3 655 fraudulent documents
Involved in: **9 JOINT ACTION DAYS**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OP MARKO

(Large-scale forgery of documents for migrant smuggling networks), **1** arrest, **1** fully equipped print shop dismantled
198 passports + **3 200** biodata single pages of original Greek and foreign passports, **172** identity cards, **90** driving licences, residence permits. Equipment: paper laminating and cutting devices, ink, etc

DRUGS - CANNABIS, COCAINE AND HEROIN

283 arrests
Seized: 37.2 tonnes of cannabis resin, **10 tonnes** of cocaine, **8 tonnes** of acetic anhydride for heroin production, **500 kg** of heroin, **10 kg** of fentanyl, **€7m** in cash
Other: **4** yachts, **1** vessel, **103** vehicles
Assets seized: 800 bank accounts frozen, **€27m** in properties and luxury goods

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OPERATION BEAUTIFUL

4 tonnes of cocaine seized, **€2m** in cash seized, **800** bank accounts frozen, luxury goods worth **€6m**, properties worth **€20m**
Other: **3** yachts, **77** vehicles, **4** firearms

DRUGS – NPS/SYNTHETIC DRUGS

555 arrests
Seized: 11.3 tonnes of pre-precursors (MAPA), **2.4 tonnes** of cocaine, **2.5 tonnes** of cannabis, **682 kg** of MDMA, **229 000** ecstasy pills, **247 kg** of methamphetamine, **€7.5m** in cash and cryptocurrency
Other: **57** firearms, **16** cars and luxury goods
7 illicit laboratories dismantled

OPERATIONAL HIGHLIGHT: LARGE SCALE JAD

11.3 tonnes of pre-precursors, **1.3 tonnes** of cocaine, **19 000** ecstasy pills, **10 kg** of amphetamine, **6 kg** of MDMA
€60 000 in cash. Other: **6** firearms, **16** cars

FACILITATED ILLEGAL IMMIGRATION

2 601 arrests
86 OCGs identified/dismantled
Identified: **19** facilitators, **508** over-stayers, **34** irregular migrants
Seized: **2 875** documents, **€1.2m** in cash. Other: **3 556** mobile phones, **1** vessel, **37** vehicles, **2** trucks, **2** vans, **21** tractors, **7** boat engines, **57** firearms, **983** pieces of ammunition, **200 000** cigarettes, drugs

OPERATIONAL HIGHLIGHT: INVESTIGATION CASE

13 arrests, **86** OCGs identified/dismantled, **70** HVTs identified
19 facilitators identified, **34** irregular migrants found,
508 over-stayers detected, **12 534** entry refusals, **4** print shops identified and dismantled, **1 081** internet referrals, **389** criminal proceedings against sham marriages, mobile phones and documents seized

ORGANISED PROPERTY CRIME

1 251 arrests
23 mobile organised crime groups dismantled
Seizures and assets seized: value of the seizures and assets seized: **€4 444 424**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OP PANDORA IV

64 arrests, **28 000** cultural goods seized, **158** criminal investigations initiated

TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS

825 arrests
94 OCGs identified/dismantled
Identified: **1** HVT, **8 824** suspects, **1 307** potential victims (including 69 minors)
Seized: **€173 000**, **\$2 500**. Other: **6** vehicles, computers, mobile phones
Assets seized: **€1.5m** frozen

OPERATIONAL HIGHLIGHT: LABOUR EXPLOITATION

273 arrests, **323** potential victims identified, **100** new investigations

MTIC FRAUD

31 arrests
12 OCGs identified/dismantled
Tax evasion prevented: **€8.7m**
Seized: **€2.2m** in cash, **15** tonnes of goods. Other: **1** truck
Assets seized: **€6.8m** seized/frozen

OPERATIONAL HIGHLIGHT: BALTIC REGION

9 OCGs investigated, **€2.2m** in cash seized, vehicles and real estate worth **€1.8m**

EXCISE FRAUD

444 arrests
Seized: **5 215 710 kg** of designer fuel, **7 880 litres** of mineral oil, **32 571 kg** of ethano-like liquid, **956 866 kg** of tobacco, **348 272 731** pieces of cigarettes, **12 965 litres** of vodka, **235** pallets of alcoholic beverages and soft drinks, **€979 234** in cash. Other: **104** trucks, **78** trailers, **58** cars, **3** vans, **75** forklifts, **11** ISO containers, **4** weapons, IT equipment, machinery, large quantity of ingredients for fuel laundering
254 illicit tobacco production/storage/distribution facilities dismantled
Assets seized: machinery/equipment for illegal production of tobacco (**137** production lines, **75** packaging lines, **61** cutting machines, **22** generators and huge quantities of precursors), illegal fuel filling stations and equipment for fuel distribution, real estate, luxury vehicles worth **€1.6m**, **186** bank accounts frozen
Tax evasion prevented: **€370 361 417**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OPS CHAIN BRIDGE III/IV

59 arrests, **5200 tonnes** of designer fuel, **€330 000** in cash and other assets seized, **186** bank account frozen
 Other: **78** trucks, **78** trailers

FIREARMS

1 069 arrests
Seized: **6 072** weapons, **59** weapon parts, **31 369** pieces of ammunition and **121** cartridges, **15** explosive improvised devices, **99** hand grenades, **4** blocks of TNT, **9** sticks of dynamite, **€2 774 305** in cash, **€4m** in cryptocurrency, **€35 000** in gold. Other: **299.5 kg** of drugs, **25 866 kg** of cocaine, **188 000** pills, **80 kg** of heroin
Taken down: **50** dark web accounts

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OP ARMES 72 AND WARDOGS

152 arrests, **4 490** weapons seized, **9** sticks of dynamite, **€470 000** in cash

ENVIRONMENTAL CRIME

148 arrests
3 OCGs identified/dismantled
977 suspected individuals/legal entities identified
Seized: **30 tonnes** of contaminated fishes, **2 471 kg** of illegal fisheries, **240 kg** of glass eels, **13** fishing boats, **4** boats, **1 030** tonnes of lead acid batteries (+ **9 630** tonnes under investigation), **224 207** batteries, **50 511kg** sets of solar batteries, **1 783.65 kg** of used batteries, **130** lithium batteries, **22** truck batteries, **12** car batteries, **340 kg** of waste, **23 394m³** of timber. Other: **3** tanks, **12** vehicles, 3 engines
Assets seized: **€2 691 648** illicit profit

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OPS END OF LIFE BATTERIES

15 arrests, **1** OCG dismantled, **5** potential HVTs identified
Seized: **1 030 tonnes** of lead acid batteries (+ **9 630 tonnes** under investigation), **224 207** batteries, **50 511 kg** sets of solar batteries, **1 783.65 kg** of used batteries, **130** lithium batteries
22 truck batteries, **12** car batteries